

Jernbanen. Jeg troer, de have nogen Gavn deraf, og derfor bør alt Hartkornet bidrage Noget; men, efter min Opfattelse, naturligviis ikke lige Meget. Jeg troer, man kunde f. Ex. sige, at Hartkornet betaler 24 f pr. Td., hvorimod de øvrige 24 f beregnes for hver Amtraadskredsens Vedkommende i en samlet Sum, og det dernæst overlades til Amtsraadets Skjøn at fordele Summen paa de forskjellige Communer i Forhold til deres Beliggenhed og den Nytte, de have eller kunne vente at faae af Jernbanerne. Denne Tanke indeholder ingenlunde noget Nytt; vi brugte den ifjor omtrent paa samme Maade ved Fordelingen af den extraordinaire Skat. Den Sum, som saaledes blev tildeelt hver enkelt Commune, kunde man simpelthen opføre paa Communens Budget, hvorved i alt Fald en lille Deel kom paa Formue og Leilighed; dette vilde jeg ogsaa ansee for et Gode; thi det er jo ganske vist, at der ogsaa er Andre paa Landet, der have Fordeel af Jernbanerne end netop dem, der eie Hartkorn. Jeg troer slet ikke, det gaaer an at ordne Sagen paa den Maade, som er omtalt af det ærede Medlem fra Erø, at man trækker bestemte Grændser paa 2, 3 eller 4 Mill; jeg troer, at man der- ved vilde komme ind i et Virvar, som det vilde blive meget vanstelig at rede sig ud af. Hvorledes skulde man faae disse Linier trutne? Vi maatte jo have en Masse af Landmaalere til at affstikke dem; det troer jeg slet ikke kan gaae an. Med Hensyn til Kjøbstæderne stiller det sig noget vansteligere, i alt Fald for mig, men jeg troer dog ogsaa, at man her kunde træffe andre Bestemmelser. For Kjøbstædernes Vedkommende gaaer jeg ud fra den samme Tanke, som med Hensyn til Landdistricterne. Jeg troer nemlig, at alle Kjøbstæderne have Gavn af Jernbanerne, selv om de ligge paa Langeland eller Erø, men selvfølgelig have de ikke lige megen Gavn af dem, og de bør derfor efter min Mening inddeles i flere Classer, der skulde betale Mere eller Mindre i Forhold til den Nytte, de havde eller kunne vente

at faae af Jernbanerne. Jeg troer, at man hensigtsmæssigt kunde inddele dem i tre Classer. Til den første Klasse kunde man henregne de store Byer f. Ex. Odense og Aarhus. I samme Klasse kunde man maastee sætte alle dem, der ere Endepunkter for Banerne, f. Ex. Nyborg, Aalborg, Nørresundby, Silkeborg og Frederiks; Middelfart troer jeg ikke vilde kunne komme med i denne Klasse, den er ikke Endepunkt for en Bane. I anden Klasse kunde man sætte endeel andre Byer, der umiddelbart berøres af Jernbanerne, og i tredje Klasse kunde man sætte Byer som f. Ex. Skagen, Hørsholm, Rudsjøbing og flere andre, der vare i lignende Forhold. Jeg har ingenlunde tilladt mig at gjøre disse Bemærkninger for at lægge denne Lov nogensomhelst Hindring i veien. Jeg seer gerne, at den bliver fremmet og fremmet med al mulig Hast, men jeg er enig med det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) i, at det vist vil blive nødvendigt at nedsætte et Udvalg til Sagens Prøvelse. Skulde et saadant Udvalg ikke blive nedsat, skal jeg forbeholde mig, i alt Fald for Landdistricternes Vedkommende, at stille Endringsforslag til Sagens 2den Behandling.

Svar: Jeg kan fatte mig meget kort; thi de Tanker, jeg havde ønsket at udtale, ere nu allerede fremsatte, og jeg kan i det Væsentligste slutte mig til, hvad der er udtalt af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther). Dog vil jeg i Forbigaaende bemærke, at de Linier, som det nævnte ærede Medlem meente, at det var rigtigt at drage med Hensyn til Erstatningens Udredelse, saaledes at een Linie skulde betale Mere end en anden — er en Tanke, som, det maa jeg tilstaae, ikke tiltaler mig, og jeg er altsaa i dette Punkt ikke enig med det ærede Medlem. Hvad jeg hovedsagelig er imod ved denne Lov, er dette allerede omtalte Hartkornbestatnings-system. Dette kan jeg unægtelig ikke gjøre mig fortrolig med; det vil ingenlunde blive en ret-